

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ

Магістр

Факультет: Будівельний

«Затверджую»

Проректор приймальної комісії

Ректор

П. М. Куліков

ПРОГРАМА

ДОДАТКОВОГО

вступного фахового випробування
при вступі на навчання для отримання
ступеня вищої освіти **магістр**
зі спеціальності **051 «Економіка»**
спеціалізації **«Економіка підприємства»**

Затверджено на засіданні
приймальної комісії,
протокол № 4
від «18» 02 2019 р.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Прийом на підготовку фахівців ступеня вищої освіти магістра за певною спеціальністю здійснюється на основі здобутого ступеня бакалавра відповідного напрямку.

Прийом на підготовку фахівців ступеня вищої освіти магістра на основі ступеня бакалавра, здобутого за іншою спеціальністю (напрямком), здійснюється за умови успішного проходження додаткового вступного випробування.

Додаткові вступні випробування (для вступників на основі ступеня бакалавра, здобутого за іншою спеціальністю) оцінюються за шкалою «Зараховано», «Незараховано». Особи, знання яких на додаткових вступних випробуваннях було оцінено як «Незараховано» до участі в наступних вступних випробуваннях і в конкурсному відборі не допускаються і на навчання не зараховуються незалежно від інших конкурсних показників.

2. ЗМІСТ ПРОГРАМИ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

2.1. ГРОШІ І КРЕДИТ

Сутність і функції грошей.

Поява грошей як об'єктивний наслідок товарного виробництва та обміну. Роль держави у творенні грошей. Сутність грошей. Поняття функції грошей та їх еволюція.

Грошовий обіг і грошова маса

Грошовий оборот. Основні сфери грошового обороту. Грошові потоки. Структура грошових потоків. Механізм балансування грошових потоків.

Грошова маса та основні форми її існування. Агрегатний метод класифікації функціональних форм грошей. Закони грошового обігу. Грошово-кредитний мультиплікатор

Грошовий ринок

Суть грошового ринку. Ринок грошей і ринок капіталів. Ринок цінних паперів та валютний ринок як складові грошового ринку. Попит на гроші. Пропозиція грошей. Рівновага на грошовому ринку та процент.

Грошові системи

Поняття грошової системи. Елементи грошової системи та їх характеристика. Типи грошових систем. Становлення та розвиток грошової системи України.

Інфляція і грошові реформи.

Суть інфляції та її основні форми. Основні показники вимірювання інфляції. Методи регулювання інфляції. Особливості інфляційного процесу в Україні. Грошові реформи як радикальні заходи негативних соціально-економічних наслідків інфляції.

Валютний ринок і валютні системи

Поняття валюти. Сутність і основи формування та види валютного курсу. Характеристика і структура валютного ринку. Валютне регулювання: сутність і необхідність.

Кількісна теорія грошей і сучасний монетаризм

Класична кількісна теорія грошей Сучасний кейнсіансько-неокласичний синтез у теорії грошей. Грошово-кредитна політика України в перехідний період у світлі монетаристської теорії.

Кредит у ринковій економіці

Необхідність, сутність і структура кредиту. Банківський кредит. Роль кредиту в розвитку економіки України.

Фінансові посередники на грошовому ринку.

Сутність, призначення та види фінансового посередництва. Поняття кредитної системи. Банківська система. Особливості побудови банківської системи в Україні. Суть, функції та основні види спеціалізованих кредитно-фінансових установ.

Центральні банки

Центральний банк - орган державного грошово-кредитного регулювання економіки. Функції центрального банку. Основні напрямки діяльності центрального банку

Комерційні банки

Поняття, призначення та класифікація комерційних банків. Загальна характеристика банківських операцій.

Міжнародні валютно-кредитні установи та форми їх співробітництва з Україною

Загальна характеристика міжнародних валютно-кредитних установ. Міжнародні розрахунки та валютне регулювання.

Література для підготовки

1. Про Національний банк України: Закон України № 679-XIV від 20.05.1999 р. (із змінами та допов.)
2. Про банки і банківську діяльність : Закон України № 2121- III від 07.12.2000 р. (із змінами та допов)
3. Про систему валютного регулювання і валютного контролю: Декрет КМУ зі змінами та допов. № 932-XIV від 14.07.1999 // *Голос України*. - 1999. - 11 серп.
4. Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні; затв. постановою Правління НБУ № 637 від 15.12.2004 // Дод. до "Вісн. Нац. банку". - 2005. - № 3.
5. Інструкція про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті; затв. постановою Правління НБУ № 22 від 21.01.2004 // Дод. до "Вісн. Нац. банку". - 2006. - № 9.
6. Вовчак О.Д. Гроші та кредит. Навчальний посібник К.: Центр учбової літератури, 2013.-424 с.
7. Гроші та кредит : навч. посіб. у схемах і таблицях [Електронний ресурс] / [О. О. Примостка, М. І. Савлук, А. М. Мороз та ін.] ; за заг. ред. О. О. Примостки. — К. : КНЕУ, 2015. — 263, [1] с.
8. Гроші та кредит : Підруч. / [М. І. Савлук, А. М. Мороз, І. М. Лазенко та Г 86 ін.] ; за наук. ред. М. І. Савлука. — 6-те вид., перероб. і доп. — К. : КНЕУ 2011.-589,{3}с/
9. Гойко А. Ф. Гроші та кредит : навч. посіб. / А. Ф. Гойко, А. Л. Скрипник, Ю. В. Четверіков, Н. Б. Сердюченко; Київ. нац. ун-т буд-ва і архіт. - К., 2010. - 244 с.
10. Євдокімова М.О. Гроші та кредит: навч. посібник / М.О.Євдокімова, Г.О. Нагасва; ХНАУ ім. В.В. Докучаєва. - Х., 2014. - 295 с.
11. Коваленко Д.І. Фінанси гроші та кредит : теорія та практика : навчальний посібник К.: Центр учбової літератури, 2013.-578 с.
12. Левченко Л.В. Гроші та кредит: навчальний посібник К. Центр учбової літератури 2011.-224с.

2.2. ФІНАНСИ ПІДПРИЄМСТВ

Економіко-фінансова модель діяльності підприємства в сучасному мікро- та макроекономічному середовищі; взаємозв'язок фінансової, інвестиційної та операційної діяльності підприємств;

Чинне в Україні законодавство з державного регулювання фінансово-економічної діяльності підприємств.

Фінансові джерела формування необоротних та оборотних активів підприємства. Власний та позиковий капітал. Кредитування підприємства. Баланс підприємства. Структура капіталу за фінансовими джерелами. Визначення вартості капіталу. Фінансовий ліверідж (важель). Формування фінансового результату діяльності підприємства.

Фінансове планування.

Фінансова експертиза інвестиційних проектів. Складання прогностичного балансу, звіту про фінансові результати та звіту про рух коштів. Обґрунтування пропозицій щодо ефективного використання тимчасово вільних коштів.

Фінансовий аналіз діяльності будівельних підприємств. Основні аналітичні показники фінансового стану підприємства. Показники платоспроможності, фінансової стійкості та незалежності, ділової активності, рентабельності. Узагальнюючі показники фінансового

стану підприємства. Тести з оцінки кредитоспроможності підприємства. Тести з оцінки імовірності банкрутства підприємств. Економіко-математичні методи та програмне забезпечення фінансового аналізу. Методи лінійного програмування у фінансовому аналізі. Детерміновані та стохастичні моделі аналізу. Кореляційний аналіз. Розрахунок та аналіз рівнянь регресії

Фінансова санація та банкрутство підприємств.

Досвід економічно розвинених країн світу, зокрема країн Євросоюзу, з питань підвищення фінансового стану підприємств.

Література для підготовки

1. Господарський кодекс України; прийнятий 16 січня 2003 року за № 436-IV зі змінами та доповненнями в останній чинній редакції від 6 жовтня липня 2016 року N 1670-VIII.
2. Податковий кодекс України.. Чинний. Редакція 21.12.2016 р. № 1797 - VIII. <http://buhgalter911.com/Res/Zakoni/NalCode/nalkodeks.aspx> .
3. Закон України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом». Відомості Верховної Ради (ВВР) України. Зі змінами станом на 14.06.2016., № 1414 - VIII. <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4212-vi>
4. Поддерерьогін А.М. Фінанси підприємств. Підручник. К.Кнеу, 2015.546 с.
5. Ізмайлова К.В. Фінансовий аналіз у будівництві. К. Кондор. 2007.238 с.

2.3. БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК

Основи теорії бухгалтерського обліку.

Бухгалтерський облік, його сутність і основи організації. Предмет і метод бухгалтерського обліку. Рахунки бухгалтерського обліку, подвійний запис. План рахунків бухгалтерського обліку. Характеристика активних, пасивних та активно-пасивних рахунків.

Організація нормативно-правового забезпечення бухгалтерського обліку.

Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку – П(С)БО. Гармонізація та стандартизація обліку у міжнародному масштабі. Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку. Загальноприйняті принципи бухгалтерського обліку. Склад і загальна характеристика міжнародних стандартів бухгалтерського обліку. Системи обліку і їх класифікація.

Бухгалтерський баланс.

Балансовий метод відображення інформації. Склад активів підприємства. Склад зобов'язань і капіталу підприємства. Відомості, які отримують з балансу. Типи господарських операцій за їх впливом на баланс.

Первинне спостереження, документація та інвентаризація.

Облікові реєстри і форми бухгалтерського обліку. Форми бухгалтерського обліку. Поняття зведених реєстрів обліку. Головна книга та порядок її заповнення. Порядок складання та перевірки правильності складання оборотно-сальдової відомості та шахової відомості.

Основи бухгалтерської звітності.

Баланс (Звіт про фінансовий стан) і його роль в управлінні підприємства (організації). Побудова балансу і техніка його складання. Взаємозв'язок його розділів і статей. Правила оцінки активу і пасиву балансу. Роль Звіту про фінансові результати підприємства (звіту про сукупний дохід). Методика складання Звіту про фінансові результати підприємства (звіту про сукупний дохід). Звіт про рух грошових коштів : його побудова та техніка складання. Методика складання звіту про власний капітал.

Облік господарських процесів.

Облік процесу постачання. Облік процесу виробництва. Облік процесу збуту (реалізації продукції).

Класифікація витрат підприємства, методи їх обліку.

Вітчизняний та закордонний досвід. Види калькуляцій та види собівартості. Оформлення

первинної документації та передача готової продукції з основного виробництва на склад, її збереження та відпуску користувачам. Синтетичний та аналітичний облік відвантаження готової продукції. Позавиробничі витрати та їх відображення в обліку. Витрати згідно з П(С)БО 16 «Витрати»: класифікація, оцінка. Облік прямих витрат і непрямих витрат. Облік витрат основного та допоміжних виробництв. Зведений облік витрат на виробництво.

Облік грошових коштів.

Форми безготівкових розрахунків в Україні. Облік касових операцій. Облік коштів на поточному рахунку і інших грошових коштів. Первинний та синтетичний облік операцій на поточному рахунку. Облік валютних коштів. Облік розрахунків з підзвітними особами. Порядок складання первинних документів при розрахунках з підзвітними особами.

Облік праці, її оплати та соціального страхування.

Облік особового складу робітників. Відображення в документах первинного обліку використання робочого часу, виробітку, доплат. Облік нарахування, утримання та виплати заробітної плати. Порядок розрахунку та синтетичний облік операцій по відрахуванням на страхування та інші обов'язкові платежі.

Облік фінансових інвестицій.

Облік короткострокових фінансових інвестицій. Облік довгострокових фінансових інвестицій. Суть фінансових інвестицій, їх оцінка і класифікація. Облік фінансових інвестицій методом участі в капіталі. Відображення в фінансовій звітності фінансових інвестицій.

Облік дебіторської заборгованості.

Облік розрахунків з покупцями і замовниками, резерв сумнівних боргів. Облік розрахунків з іншими дебіторами. Облік розрахунків з постачальниками і підрядчиками, іншими кредиторами.

Облік основних засобів.

Аналітичний облік ОЗ. Синтетичний облік надходження і вибуття ОЗ. Облік зносу і амортизації ОЗ. Облік ремонтів ОЗ і їх модернізації. Облік орендованих ОЗ. Інвентаризація - основа контролю за рухом і зберіганням основних засобів.

Облік інших необоротних матеріальних активів.

Облік нематеріальних активів. Класифікація та оцінка необоротних активів. Відображення в первинному та синтетичному обліку надходження необоротних активів в експлуатацію. Облік амортизації та зносу необоротних активів. Облік вибуття необоротних активів.

Облік запасів.

Класифікація, номенклатура виробничих запасів та цінники. Документальне оформлення надходження товарно-матеріальних цінностей на підприємство. Розрахунок фактичної та середньозваженої собівартості заготовлення виробничих запасів. Оцінка запасів за міжнародними стандартами. Документальне оформлення видачі матеріалів. Оцінка виробничих запасів. Облік МШП.

Облік власного капіталу.

Облік статутного і пайового капіталу. Облік вилученого і неоплаченого капіталу. Облік додаткового і резервного капіталу. Облік прибутку. Облік забезпечень.

Облік зобов'язань.

Облік поточних зобов'язань. Облік довгострокових зобов'язань. Облік заборгованості постачальникам. Облік заборгованості перед іншими кредиторами.

Облік доходів і фінансових результатів.

Основи побудови обліку доходів і витрат. Облік доходів від реалізації. Облік іншого операційного доходу. Облік доходу від участі в капіталі. Облік інших фінансових доходів. Облік надзвичайних доходів.

Особливості обліку в будівництві.

Завдання бухгалтерського обліку на підприємствах галузі будівництва. Методи організації обліку витрат за контрактами. Склад і класифікація витрат будівельного виробництва за елементами. Документальне оформлення господарських операцій на будівництві. Первинний облік виконаних будівельних робіт. Особливості документування запасів будівельних підприємств. Документування виконаних робіт і розрахунків з замовниками.

Документування розрахунків з субпідрядними підприємствами. Документування операцій з руху основних засобів будівельних підприємств.

Література для підготовки

1. Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні: Закон України, прийнятий Верховною Радою України від 16.07.99 р. № 996-XVI. [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
2. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій від 30.11.99 р. № 291. [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>
3. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій [Електронний ресурс] : Мінфін України; Інструкція від 30.11.1999 № 291 (Редакція від 18.03.2014, підстава з0341-14) - Режим доступу : - <http://zakon.rada.gov.ua>
4. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 « Загальні вимоги до фінансової звітності» [Електронний ресурс] : наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. № 73р. - Режим доступу : <http://www.dinai.com/Does/nsbu/standart-1.doc>.
5. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку №7-34. Режим доступу <http://buhgalter911.com/Res/PSBO/PSBO.aspx>
6. Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку (станом 01.01.2015) Режим доступу: <http://buhgalter911.com/Res/MSBO/MSBO.aspx>
7. Міжнародні стандарти фінансової звітності. Режим доступу: <http://buhgalter911.com/Res/MSFZ/MSFZ.aspx>
8. Міжнародний стандарт фінансової звітності для малих та середніх підприємств. Режим доступу:http://buhgalter911.com/Res/MSFZ/IFRS_for_small.pdf
9. Податковий Кодекс України [Електронний ресурс] : Кодекс України прийнятий Верховною Радою України від 02.12.2012 № 2755-VI- Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
10. Про аудиторську діяльність [Електронний ресурс] : Закон України, прийнятий Верховною Радою України 22 квітня 1993р. №3125-XII. - Режим доступу : - <http://zakon.rada.gov.ua>
11. Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців: Закон України № 755-IV від 15 трав. 2003 р. // Відом. Верхов. Ради України. – 2003. – № 31/32. – ст. 263. (Редакція станом на 01.01.2016)
12. Про затвердження Методичних рекомендацій по застосуванню реєстрів бухгалтерського обліку [Електронний ресурс] : Міністерство фінансів України, Наказ, Рекомендації від 29.12.2000 N 356 - Режим доступу : - <http://zakon.nau.ua/doc/?uid=1023.893.0>
13. Про затвердження типових форм первинних облікових документів по обліку малоцінних та швидкозношуваних предметів [Електронний ресурс] : Мінфін України; Наказ від 22.05.1996 № 145 - Режим доступу : - <http://zakon.rada.gov.ua>
14. Про затвердження нової редакції Методичних рекомендацій з формування собівартості будівельно-монтажних робіт [Електронний ресурс]: Мінрегіонбуд, Наказ Мінрегіонбуду від 31 грудня 2010 року №573- Режим доступу : - <https://dtkr.com.ua/show/2cid08543.html>
15. Про Інструкцію по інвентаризації основних засобів, нематеріальних активів, товарно-матеріальних цінностей, грошових коштів і документів та розрахунків [Електронний ресурс] : Мінфін України; Наказ, Інструкція від 11.08.1994 № 69 (Редакція від 18.11.2011, підстава з1263-11) - Режим доступу : - <http://zakon.rada.gov.ua>
16. Бухгалтерський практикум : бухгалтер на підприємстві / [Ігор Белов ... [та ін.] ; під загальною редакцією П.М. Кричуна]. - Київ : Вісник Міністерства доходів і зборів України : 2014. ТАКС КОНЕКШІНС ГРУП, - 66 с.

17. Наумова Л.М. Бухгалтерський облік : (10 кредитів ECTS, теорія, практика) : навчальний посібник / Л.М. Наумова, І.А. Антонова. - Миколаїв : В.Д. Швець, 2014. - 463 с.
18. Чернікова І. Б. Бухгалтерський облік за видами економічної діяльності: навч. посіб. / І.Б. Чернікова, Г.С. Дергільова, І.В. Нестеренко. – Харків: Форт, 2015. – 200с.

2.4. МЕНЕДЖМЕНТ

Основні поняття теорії менеджменту організацій. Менеджмент як наука і практика. Поняття управління. Організація. Основні підходи в теорії менеджменту – системний, процесний, операційний і ситуаційний. Основні етапи в розвитку менеджменту як науки. Провідні школи в науці про управління. Основні підходи в менеджменті. Внесок адміністративної школи в управлінні. Принципи управління А.Файоля.

Зовнішнє та внутрішнє середовище організації. Фактори прямої та опосередкованої дії зовнішнього середовища організації, залежність організації від зовнішнього середовища. Характеристики зовнішнього середовища. Цілі та ціннісні орієнтації, вимірність цілей. Задачі організації. Кадри. Поняття структури та структури організації.

Побудова організацій. Роль, право, повноваження, відповідальність, посада. Класифікація та характеристики основних типів структури організації (організаційної структури управління). Переваги і недоліки використання основних типів структур у виробничій сфері, зокрема в будівництві.

Планування - провідна функція управління. Стратегічне планування. Види планування. Об'єкти і суб'єкти планування. Етапи і аспекти планування. Втілення планування як процесу - основні види планових документів в організації. Поняття стратегії і стратегічного планування. Основні види управлінської діяльності в рамках процесу стратегічного планування. Етапи стратегічного планування. Види стратегій. Аналіз зовнішнього середовища в процесі стратегічного планування. Управлінське обслідування організацій – вияв її сильних і слабких рис. Розробка, оцінка і вибір стратегічних альтернатив. Поняття критеріїв та обмежень в стратегічному плануванні. Об'єктивні та суб'єктивні фактори, що обумовлюють вибір стратегії. Стратегічний контроль. Оцінка наслідків реалізації стратегії. Бізнес-план – реалізація стратегічного планування, його призначення, об'єкти, суб'єкти, структура.

Сполучні процеси комунікації та прийняття рішення. Універсальна схема прийняття рішень в управлінні. Універсальний алгоритм ініціювання, вибору, розробки, оцінки та затвердження рішень. Об'єкти та суб'єкти рішень стосовно загальних функцій управління. Поняття комунікацій в організації та їх класифікація. Основні етапи, елементи та модель комунікаційного процесу. Основні перешкоди комунікаційного процесу. Вимоги до інформації в організації

Контроль як функція управління. Призначення і сутність контролю в циклі менеджменту. Види контролю та їх характеристики. Фази (етапи) та схема процесу контролю. Умови забезпечення ефективного контролю.

Мотивація, лідерство та влада в організації. Поняття мотивації. Місце мотивації в циклі менеджменту. Класифікація теорій мотивації: процесуальні та змістовні теорії мотивації. Поняття лідерства і лідерства в організації. Класифікація основних стилів лідерства (керівництва) демократичний, авторитарний, ліберальний. Формальні та неформальні групи. Поняття влади, суб'єкти та об'єкти влади в організації, прямі і неявні прояви влади в організації.

Література для підготовки

1. Білорус Т.В. Основи менеджменту: – К.: Атіка, 2009. – 160 с.
2. Кредісов А.І. Менеджмент в історичному розвитку як теорія /А.І. Кредісов.– Київ: Знання України, 2009.– 516с.
3. Кузьмін О.Є., Мельник О.Г. Основи менеджменту: Підручник. – К.: „Академвидав”, 2003. – 416с.

4. Лепейко Т.І. Менеджмент: навч. посіб./Лепейко Т.І., Миронова О.М. – Харків: ХНЕУ, 2010. – 204 с.
5. Менеджмент: підручник /Федоренко В.Г. та ін; за наук. ред.В.Г. Федоренка – Київ: Алерта, 2008.– 652 с.
6. Мескон М.Х. , Альберт М., Хедоури Ф. Основы менеджмента: Пер.с англ. – М.: Дело, 2002. – 702с.
7. Осовська Г.В. Комунікації в менеджменті: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів /Г.В. Осовська – Київ: Кондор, 2008.– 216 с.
8. Сухарський В.С. Менеджмент: теорія, методологія, практика: Монографія / В.С.Сухарський. – Тернопіль: Астон, 2002.– 416с.
9. Черваньов Д. Менеджмент: Терміни, тести, вправи, завдання, навчальні конкретні ситуації (кейси), проблематика курсових, випускних, дисертаційних робіт: Підручник. – К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2001. – 853 с.

3. ПОЛОЖЕННЯ ПО ФАХОВЕ ВИПРОБОВУВАННЯ

Фахові випробовування проводяться у формі екзамену з елементами тестування.

Відповідь кількісно оцінюється по 100 бальній системі. Кількість балів за правильну відповідь на кожне запитання зазначається на білеті. Відповідь по білету на 60 і більше балів є достатньою і оцінюється як «Зараховано».

Білети для фахових випробовувань готуються із запитань, запропонованих кафедрами, та затверджуються деканом факультету.

Час проведення тестування обмежений однією академічною годиною. Всі абітурієнти однієї спеціалізації (денна і заочна форми навчання) проходять випробовування в один день за одним комплектом білетів.

Допуск абітурієнта до подальших випробовувань здійснює Приймальна комісія університету.

Голова фахової комісії

Г.М.Іванченко